

TIEDOTE
30.1.2017

KUNNAN MAHDOLLISUUDET SUOJELLA HERKKIÄ RANTA-JA POHJAVESIALUEITA HEIKKENEVÄT HAJAJÄTEVESIUUDISTUKSEN MYÖTÄ

Paljon porua herättäneen haja-asutuksen jätevesisääntelyn uudistamisessa ollaan asetuksen-antovaiheessa. Eduskunta hyväksyi 20.12.2016 ympäristönsuojelulain muutoksen, jolla määräaikaan sidottu järjestelmien uudistamisvelvoite rajoittui 100 m etäisyydelle rannasta ja luokitelluille pohjavesialueille. Muualla jätevesiremontit saavat odottaa hetkeä, jolloin muutenkin tehdään kiinteistöllä tietyn tasoisia korjauksia. Näihin voi kulua aikaa 40 - 50 vuotta. Myös poikkeamismahdollisuuksia lisättiin merkittävästi myös herkillä alueilla.

Nykyinen hallitus on monissa kannanotoissaan ja myös tätä säädösmuutosta valmistellessaan korostanut, että kuntien päätösvaltaa tulee lisätä ja kunnat tietävät oman alueensa tarpeet myös vesiensuojelussa parhaiten. Koko uudistusprosessin ajan korostettiin sitä, että kunnilla on mahdollisuus antaa herkillä alueilla nyt määriteltyjä vaatimuksia kireämpiä määräyksiä vesistöjensä suojelemiseksi. 190 kunnassahan on jo menneinä vuosina annettu ranta-alueilla ympäristönsuojelumääräyksiä, jotka usein koskevat laajempia alueita, kuin nyt laissa määritelty 100 m alue. Uhkana asetusluonnoksessa on nyt, että herkille alueille määrättävä ohjeellinen puhdistustaso on vain prosentuaalinen, eivätkä kunnat saa antaa tätä tiukempia määräyksiä. Useat kunnat ovat mm. kieltäneet perustellusta syystä puhdistettujenkin käymäläjätevesiä sisältävien jätevesien laskemisen maastoon rantavyöhykkeellä. Suomen Vesiensuojeluyhdistysten Liitto ry pitää uudistuksen suurimpana epäkohtana kuntien määräysvallan kaventumista koskien paikallisten vesiensuojelutoimien toteuttamista.

Asetuksella tullaan määrittelemään ohjeellinen puhdistustaso pilaantumiselle herkillä alueilla. Asetusluonnoksen puhdistusvaatimus sellaisenaan merkitsisi sitä, että ranta- ja pohjavesialueillakin olisi mahdollista hyväksyä panospuhdistamoja ja suodatuskenttiä, joissa käsitellään myös käymäläjätevesiä. Tämä olisi vesiemme kannalta erittäin haitallista, sillä pesu- ja käymälävedet yhdessä käsittelevistä jäteveden käsittelyjärjestelmistä luontoon purkautuvat ”puhdistetut” jätevedet sisältävät kuitenkin suuria määriä ulostebakteereja ja tyypeä. Pelkät pesuvedet taas sisältävät hyvin vähän ravinteita, vesissä happea kuluttavia aineita sekä ulostebakteereja käymälävesiin verrattuna, joten näiden vesien käsittely herkillä alueilla on pienempi riski ympäristölle. Lisäksi vähän tai ei lainkaan vettä käyttävät käymälät vähentävät herkiltä alueilta pois kuljetettavien lietteiden määrän murto-osaan tavalliseen WC-istuimeen verrattuna. Pesuvesien saostussäiliöön kertyvän vähäisen määrän lietettä tulisi voida kompostoida omatoimisesti kiinteistöllä.

On siis välttämätöntä, että jatkossakin kunnilla on mahdollisuus antaa ympäristönsuojelullisesti herkillä alueillaan tiukempia määräyksiä, kuin ohjeellinen puhdistustaso antaa myöden.

Liitto on aiemmissa lausunnoissaan kritisoinut vesiensuojelun kannalta liian kapeiksi määriteltyjä ranta-alueita ja tapaa, jolla siirtymäajan piirissä olevat kiinteistöt määritellään. Liiton kanta on, että vesiensuojelun näkökulmasta ranta-alueen vähimmäisleveys tulisi olla 200 m. Tämä etäisyys olisi lisäksi yhdenmukainen mm. maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen rantavyöhykkeen kanssa. Vesiensuojeluyhdistysten kymmenien tuhansien kiinteistökohtaisten jätevesineuvontakäyntien kokemuksella useat haja-asutusalueiden asukkaat ymmärtävät hyvin vesiensuojelun tarpeet myös yli 100 m:n päässä vesistöistä.

Vesienhoitotyössä on jo useaan otteeseen todettu, että EU-säädösten edellyttämään vesien hyvää tilaa ei saavuteta useilla vesistöalueilla. Näillä alueilla tulee tehdä kaikki mahdolliset toimet tilanteen parantamiseksi mukaan lukien asianmukainen haja-asutuksen jätevesihuolto. Liitto on aiemmin kannanotoissaan ehdottanut laajempaa rantavyöhykettä sekä tiiviisti asuttuja alueita sisällytettäväksi siirtymäajan piiriin - jos ei valtakunnan tasolla, niin kuntakohtaisen harkinnan varassa (ympäristönsuojelumääräykset). Näin toimimalla turvattaisiin kohtuullinen vesienhoidon taso, jossa paikalliset olosuhteet olisi otettu huomioon.

Suomen Vesiensuojeluyhdistysten Liitto ry

Pekka Kansanen
Toiminnanjohtaja

Lisätietoja myös:

Minttu Peuraniemi
puh. 050 432 0697

Suomen Vesiensuojeluyhdistysten Liitto ry on 11, lähes koko maan kattavan, alueellisen vesiensuojeluyhdistyksen katto-organisaatio. Liiton pyrkimyksenä on vesien suojelu ja hoitaminen kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti, asiaperusteisesti ja puolueettomasti antaen erityispainoa luonnontieteelliselle ja teknis-taloudelliselle asiantuntemukselle. Liitto antaa lausuntoja vesien- ja ympäristönsuojeluun liittyvissä kysymyksissä, suorittaa neuvontaa ja valistusta sekä toteuttaa ympäristönäytteenottoon liittyvää koulutusta. Liitolla on keskeinen merkitys alueellisten vesiensuojeluyhdistysten ja niiden omistamien yhtiöiden välisen yhteistyön kehittämisessä.

<http://www.vesiensuojelu.fi/etusivu.html>

Suomen Vesiensuojeluyhdistysten Liitto ry

Toiminnanjohtaja Pekka Kansanen

pekka.kansanen@vesiensuojelu.fi

050 344 4496

Liiton toimisto

Sihteeri Asko Särkelä

asko.sarkela@vesiensuojelu.fi

050 381 4165, (09) 272 7270

Asemapäällikönkatu 12 B

00520 Helsinki, Itä-Pasila